

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Формування фінансового результату в сільськогосподарських підприємствах має свої особливості у зв'язку із специфікою виробничо-господарської діяльності підприємницьких структур аграрної галузі, серед яких домінуючими є такі [1, с. 77-78]:

– вплив природно-кліматичних факторів на процес формування прибутку (характерна сезонність виробництва);

– багатогалузевий характер діяльності сільськогосподарських підприємств: виробництво різноманітної продукції рослинництва і тваринництва, переробка власної та давальницької сировини;

– залучення в господарському процесі незамінних природно-біологічних факторів виробництва та біологічних активів, що зумовлює особливості їх оцінки, відображення в системі рахунків, а також специфіку обліку процесу виробництва і обчислення собівартості отриманої продукції;

– статус сільгосптоваровиробника дозволяє використовувати спрощену систему оподаткування зі сплатою єдиного податку та спеціальний режим оподаткування з ПДВ.

На фінансовий результат аграрних підприємств з урахуванням галузевих особливостей їх функціонування впливають дві групи факторів: фактори, що не залежать від діяльності підприємства (зовнішні) та фактори, що перебувають у компетенції підприємства (внутрішні) (рис. 1). Прибуток є найважливішим кінцевим результатом господарської діяльності підприємств, що зумовлює необхідність ретельного аналізу його зміни в динаміці. Сума прибутку залежать від трьох факторів: обсягу реалізації продукції, ціни реалізації та повної собівартості 1 ц продукції (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика впливу факторів на зміну прибутку від реалізації продукції

Фактор	Характер впливу	Характеристика
Обсяг реалізації продукції	прямий	Збільшення обсягу реалізації продукції зумовлює збільшення суми прибутку. Зменшення обсягу реалізації продукції зумовлює зменшення суми прибутку.
Ціна реалізації одиниці продукції	прямий	При збільшенні ціни реалізації сума прибутку збільшується. При зменшенні ціни реалізації сума прибутку зменшується.
Собівартість одиниці реалізованої продукції	обернений	Збільшення собівартості реалізованої продукції зумовлює зменшення суми прибутку. Зменшення собівартості реалізованої продукції зумовлює збільшення суми прибутку.

Джерело: узагальнено автором

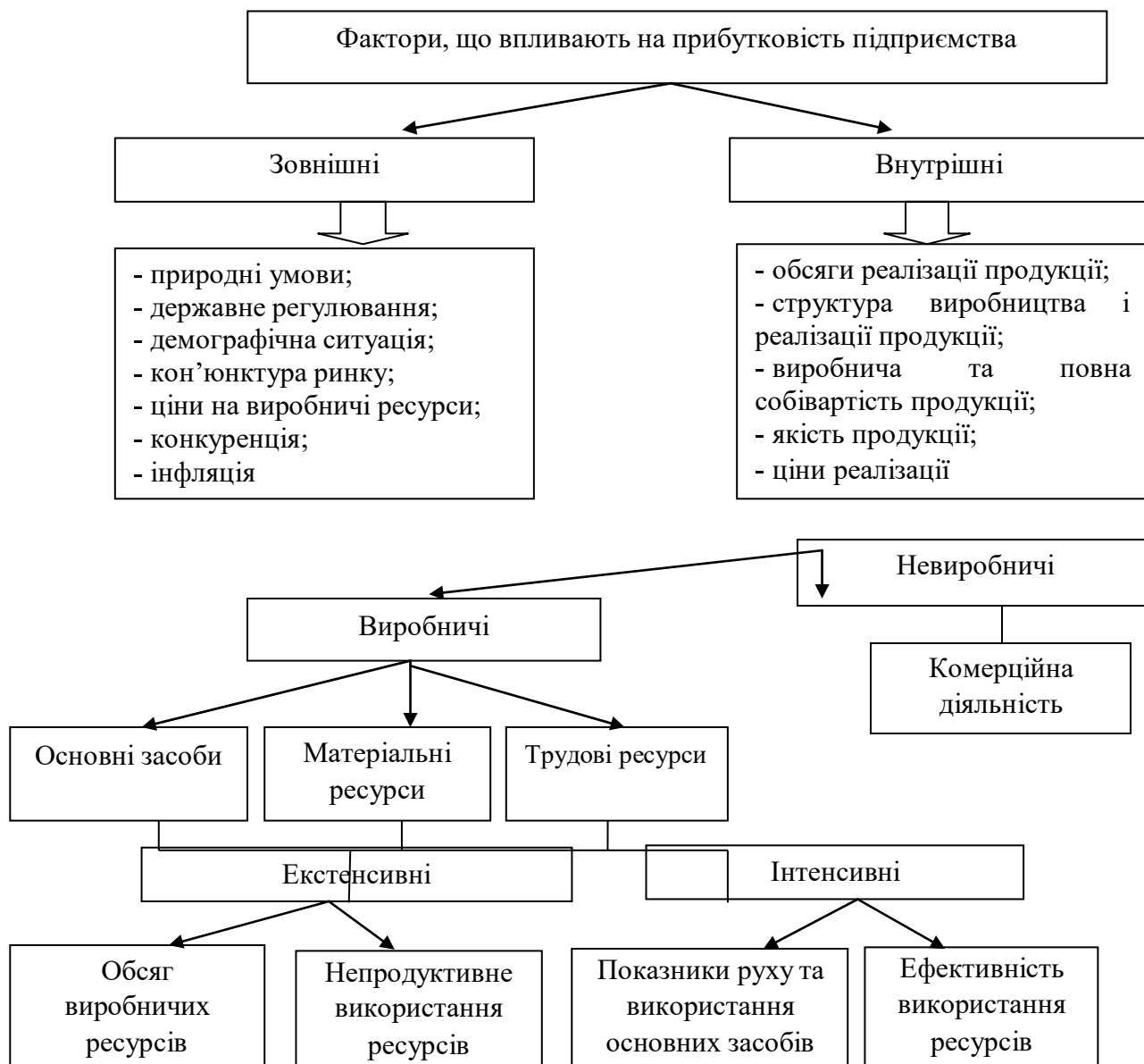

Рис. 1. Фактори, що впливають на прибутковість діяльності сільськогосподарського підприємства

Джерело: узагальнено автором за [2, с. 45 – 64]

Таким чином, прибутковість сільськогосподарського підприємства визначається широким колом чинників, які відбивають усі аспекти фінансово-господарської діяльності підприємств. При цьому недоцільно і неможливо поділяти ці фактори на основні та другорядні через те, що вони в сукупності складають цілісну систему. Кожен з них може як забезпечити високий рівень прибутку, так і спричинити істотні збитки.

Список використаних джерел

1. Добрунік Т. П. Особливості управління фінансовими результатами аграрних підприємств. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Вип. 51-1(05). 2016. С. 76–83.
2. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій: монографія / Р.Ф. Бруханський, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2017. 388 с.